

OPIS SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU SPÓŁDZIELCZYM W CHODZIEŻY

1. Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem, zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:
 - 1) na pierwszy poziom, składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku,
 - 2) na drugi poziom, składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem, przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych (zwane dalej „zarządzaniem ryzykiem na drugim poziomie),
 - b) działalność komórki do spraw zgodności,
 - 3) na trzeci poziom, składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym, w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.
2. Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.
3. Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną, w ramach poziomu, wymienionego w ust. 1, funkcjonują:
 - w pkt 1) Oddziały Banku,
 - w pkt 2) lit. a) komórki:
 - a) ZAK – Zespół analiz kredytowych,
 - b) ZMiW – Zespół monitoringu i windykacji,
 - c) ZRB – Zespół ryzyk bankowych,
 - w pkt 2) lit. b) ZZiKW – Zespół zgodności i kontroli wewnętrznej.
4. Jednostki biznesowe (komórki/stanowiska z pierwszego poziomu zarządzania), w systemie zarządzania ryzykiem:
 - 1) podejmują decyzje, w ramach przyznanych kompetencji i ustalonych limitów,
 - 2) przestrzegają ustalonych mechanizmów kontrolnych,
 - 3) współpracują z komórkami organizacyjnymi, odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie; w tym raportują do tych komórek odnośnie zbliżania się do limitu.
5. Pracownicy/komórki organizacyjne, odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie:
 - 1) przeprowadzają identyfikację wszystkich istotnych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank,
 - 2) przeprowadzają pomiar lub ocenę ryzyka, w tym testy warunków skrajnych, z uwzględnieniem odpowiedniego zakresu scenariuszy,
 - 3) proponują limity, ograniczające ryzyko (również w zakresie ich aktualizacji), z uwzględnieniem:
 - a) specyfiki i skali prowadzonej przez Bank działalności (również w ujęciu perspektywnym),

- b) wyników testów warunków skrajnych,
- c) interakcji pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka (w miarę możliwości),
- 4) monitorują wykorzystanie obowiązujących limitów (w tym pod kątem występujących trendów) oraz apetytu na ryzyko; proponują działania naprawcze, w przypadku przekroczenia limitów,
- 5) przekazują Radzie Nadzorczej i Zarządowi, wszelkie istotne informacje, związane z ryzykiem,
- 6) dokonują przeglądu oraz aktualizacji strategii zarządzania ryzykiem,
- 7) uczestniczą w opracowywaniu strategii zarządzania Bankiem,
- 8) uczestniczą w ocenie ryzyka, wynikającego z nowych produktów lub projektów Banku,
- 9) przeprowadzają testowanie pionowe, zgodnie z zakresem i częstotliwością, określoną w matrycy funkcji kontroli.

Jako ryzyko istotne, Bank uznaje te rodzaje ryzyka, które są objęte wyznaczeniem, zgodnie z CRR, łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko dla banków, które nie posiadają portfela handlowego oraz rodzaje ryzyka, wymienione w § 18 pkt 2, 6, 8, 11 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach.

W myśl zapisów, zawartych powyżej, do kategorii rodzajów ryzyka istotnego, zaliczone zostały:

- 1) ryzyko kredytowe;
- 2) ryzyko operacyjne;
- 3) ryzyko walutowe;
- 4) ryzyko koncentracji;
- 5) ryzyko płynności;
- 6) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym;
- 7) ryzyko braku zgodności.

Ponadto, za istotny rodzaj ryzyka, Bank uznaje ryzyko kapitałowe.

W ramach ryzyka kapitałowego, Bank zarządza ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej.

Ryzykiem utraty reputacji, Bank zarządza w ramach innych rodzajów ryzyka, uznanych za istotne, w tym zwłaszcza w ramach ryzyka płynności oraz braku zgodności.

Bank przyjmuje, że ryzyko ESG oraz ryzyko geopolityczne, materializują się poprzez tradycyjne kategorie ryzyk finansowych i Bank nie rozpatruje ich jako samoistne i odrębne kategorie ryzyka, w ramach zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową.

Dla każdego z rodzajów ryzyka, które Bank uznaje za istotne, zostały wyznaczone cele strategiczne, w zakresie zarządzania tym rodzajem ryzyka:

Cele strategiczne, w zakresie ryzyka kredytowego, obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym, zapewniającego stabilny rozwój, optymalnego jakościowo, portfela kredytowego,
- 2) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej wskaźnikiem należności zagrożonych, na poziomie nie wyższym od wartości, określonej w Załączniku nr 1 do Strategii zarządzania ryzykiem,
- 3) utrzymanie maksymalnego poziomu wskaźnika NPL, na poziomie nie wyższym niż 5 %,
- 4) utrzymywanie poziomu orezerwowania¹ na poziomie określonym w Załączniku nr 1 do Strategii zarządzania ryzykiem,

¹Wskaźnik, obliczony zgodnie z Umową Systemu Ochrony SGB.

- 5) identyfikacja oraz maksymalne ograniczenie zagrożenia utraty płynności oraz wypłacalności dłużnika, poprzez właściwą identyfikację, administrowanie i zarządzanie ekspozycjami nieobsługiwanyymi i restrukturyzowanymi,
- 6) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku,
- 7) ograniczanie ryzyka kredytowego, wynikającego z transmisji ryzyka, powiązanego z czynnikami środowiskowymi (w tym ze zmianą klimatu), społecznymi i związanymi z zarządzaniem (czynniki ESG) oraz ryzykiem greenwashingu, na jakość ekspozycji kredytowych oraz zdolność kredytobiorcy, do obsługi zadłużenia.

Cele strategiczne, w zakresie ryzyka koncentracji, obejmują:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego, w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji, określonych w CRR.

Cele strategiczne, w zakresie ryzyka, związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie, obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem, w obszarze, związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały, w sposób adekwatny, do skali prowadzonej działalności, zapisy dobrych praktyk, w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- 2) prowadzenie działalności, w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie, mającej na celu utrzymanie zaangażowania, na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie, na poziomie nie wyższym niż określony w Załączniku nr 1 do Strategii zarządzania ryzykiem,
- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie, maksymalnie do poziomu, określonego w Załączniku nr 1 do Strategii zarządzania ryzykiem,
- 5) angażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie, na nieruchomościach mieszkalnych, dla klientów detalicznych, oprocentowanych stałą stopą procentową lub okresowo stałą stopą procentową, przy uwzględnieniu limitów ograniczających ryzyko stopy procentowej.

Cele strategiczne, w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych, obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem, w obszarze, związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały, w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności, zapisy dobrych praktyk, w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi,
- 2) prowadzenie działalności, w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych, mającej na celu utrzymanie zaangażowania, na nieistotnym poziomie,
- 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych, na poziomie nie wyższym niż określony w Załączniku nr 1 do Strategii zarządzania ryzykiem,
- 4) angażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe, maksymalnie do poziomu, określonego w Załączniku nr 1 do Strategii zarządzania ryzykiem.

Cele strategiczne, w zakresie ryzyka operacyjnego, obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania, poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania,
- 2) racjonalizację kosztów,
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku, na zdarzenia od niego niezależne,

- 4) automatyzację procesów, realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko, wynikające z błędów ludzkich,
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności, w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 6) transfer lub dzielenie ryzyka z podmiotami, posiadającymi większe doświadczenie i możliwości, w zakresie nowoczesnych technologii i zaawansowanych produktów i usług bankowych, oferowanych z ich wykorzystaniem.

Celem strategicznym, w zakresie ryzyka, związanego z wykorzystaniem usług, wspierających funkcje, realizowane przez Bank, a dostarczanych przez podmioty zewnętrzne, w tym usług ICT, realizowanych w formule outsourcingowej, jak i nie stanowiących outsourcingu, jest wykorzystanie tych usług, w sposób zapewniający:

- 1) operacyjną odporność cyfrową, w tym ich ciągłe i niezakłócone działanie, zwłaszcza w przypadku, gdy dotyczą one funkcji krytycznych lub istotnych;
- 2) brak niekorzystnego wpływu na:
 - a) prowadzenie przez Bank działalności, zgodnie z przepisami prawa,
 - b) ostrożne i stabilne zarządzanie Bankiem,
 - c) skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
 - d) możliwość wykonywania obowiązków przez biegłego rewidenta, upoważnionego do badania sprawozdań finansowych Banku,
 - e) poufność, dostępność integralność i autentyczność danych, w tym na ochronę tajemnicy prawnie chronionej.

Celem strategicznym, w zakresie przeciwdziałania ryzyku ML/TF, jest zapobieganie sytuacjom, w których Bank zostanie wykorzystany przez przestępców, terrorystów i wszelkie inne strony do przeprowadzania transferów oraz lokowania środków finansowych, związanych z przestępczością i terroryzmem, co pozwoli na zwiększenie poziomu bezpieczeństwa Banku i jego klientów.

Cele strategiczne, w zakresie działalności walutowej, obejmują:

- 1) obsługę klientów Banku, w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- 2) zapewnienie klientom Banku, kompleksowej obsługi, w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego, za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Cele strategiczne, w zakresie ryzyka płynności, obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań, w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
- 2) zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego, na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Cele strategiczne, w zakresie ryzyka stopy procentowej, obejmują:

- 1) optymalizację wyniku odsetkowego, w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych,
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych, poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów, wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka, w ramach ustanowionych limitów, opisanych w wewnętrznej procedurze, dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej,

z tym, że limit strategiczny, został określony w Załączniku nr 1 do Strategii zarządzania ryzykiem.

Cele strategiczne, w zakresie ryzyka braku zgodności, obejmują:

- 1) zapewnienie działania Banku, zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku jako instytucji zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) zapewnienie kadry pracowniczej, identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów Banku.

Cele strategiczne, dotyczące ryzyka kapitałowego, zostały określone w obowiązującej w Banku, zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą, strategii dotyczącej zarządzania i planowania kapitałowego.

W zakresie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka, Bank określił metody zarządzania tymi rodzajami ryzyka, które zostały zawarte w stosownych procedurach, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Opis systemu zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Chodzieży, zgodnie ze „Sprawozdaniem Zarządu z działalności Banku Spółdzielczego w Chodzieży, w okresie od 01.01.2025 roku do 31.12.2025 roku”, zatwierdzonym przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 20.05.2026 roku.